



## Milieuvadvis

Datum: : 11 april 2013

Onderwerp : Bestemmingsplan De Heuver, Gelselaar; beoordeling bedrijven en milieuzonering, geurhinder veehouderijen, geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit

### **Samenvatting**

Voor de ontwikkeling van de Dorpsstraat 21 en omgeving in Gelselaar is een herziening van het bestemmingsplan nodig (bestemmingsplan De Heuver). Hiervoor is een milieubeoordeling uitgevoerd op de onderwerpen bedrijven en milieuzonering, geurhinder van veehouderijen, geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit.

Het blijkt dat het plangebied op voldoende afstand ligt van omliggende bedrijven (inclusief veehouderijen). De beoogde woningbouw en woningsplitsingen aan de Dorpsstraat werken niet belemmerend voor bedrijven (inclusief veehouderijen). Ook het woon- en leefklimaat op woningen binnen het plangebied is hierbij niet in het geding.

De risicocontouren van opslag, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen vormen geen belemmering voor de aangevraagde ontwikkeling. Ook hierbij is het woon- en leefklimaat niet in het geding.

De nieuwe woningen binnen het plangebied dragen niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Daarnaast is geen sprake van gevoelige bestemmingen. De locatie ligt bovendien op voldoende afstand van rijks- en provinciale wegen. Er is daarom geen aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit nodig.

De in dit milieuvadvis aan de orde gekomen onderwerpen werpen dus geen belemmeringen op voor bestemmingsplan De Heuver.

### **Inleiding**

Voor de locatie Dorpsstraat 21 in Gelselaar (voormalige locatie Heinemans) bestaan al geruime tijd woningbouwplannen. Inmiddels heeft de gemeente Berkelland deze locatie aangekocht om zelf de ontwikkeling ter hand te nemen. Mede in verband met de krimp is de insteek een verkleinde versie van de oorspronkelijke opzet. In de maak is nu het bestemmingsplan De Heuver. Zoals valt op te maken uit de afbeelding op pagina 2 loopt de plangrens verder dan de beoogde woningbouw aan de Dorpsstraat. Ook de andere woningen aan deze kant van de Dorpsstraat/Driessenweg en het direct aangrenzende agrarisch gebied vallen binnen de aangegeven begrenzing. Voor de bestaande boerderij Dorpsstraat 21 is voorzien in een splitsing in drie wooneenheden, waarbij daarnaast de mogelijkheid bestaat om een aan huis verbonden beroep of een pension/bed-and-breakfast te beginnen. Ook voor de bestaande boerderij Dorpsstraat 27 is sprake van woningsplitsing. Voor het overige is sprake van een conserverend plan.

Deze ontwikkeling past niet binnen de huidige bestemming voor dit gebied. Er moet daarom een planologische procedure gevolgd worden om dit mogelijk te maken. In deze procedure komt de haalbaarheid van het bouwplan aan de orde. Een eventuele afwijking van het bestemmingsplan moet worden gemotiveerd met een goede ruimtelijke onderbouwing. Deze onderbouwing bestaat uit verschillende onderdelen. Milieu is er daar één van.

Het onderdeel milieu bestaat uit verschillende aspecten, zoals bodem, geluid en lucht. Dit milieuvadvis behandelt de aspecten bedrijven en milieuzonering, geurhinder van veehouderijen, geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit. Het is namelijk zo dat de bouw van nieuwe woningen alleen mogelijk is als dit bedrijven (inclusief veehouderijen) in de omgeving niet in hun bedrijfsvoering belemmert en op deze locatie sprake is van een goed woon- en leefklimaat.



## **Bedrijven en milieuzonering**

### Beoordelingskader

Het is gebruikelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bedrijvigheid gebruik te maken van de afstanden uit de publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (VNG-uitgeverij, 2009). Andersom is deze publicatie te gebruiken voor het verantwoord inpassen van bedrijvigheid in een woon- of werkomgeving. De publicatie geeft informatie over de milieukenmerken van vrijwel alle voorkomende bedrijfstypen. Het biedt daarmee een hulpmiddel om ruimtelijke ordening en milieu op elkaar af te stemmen.

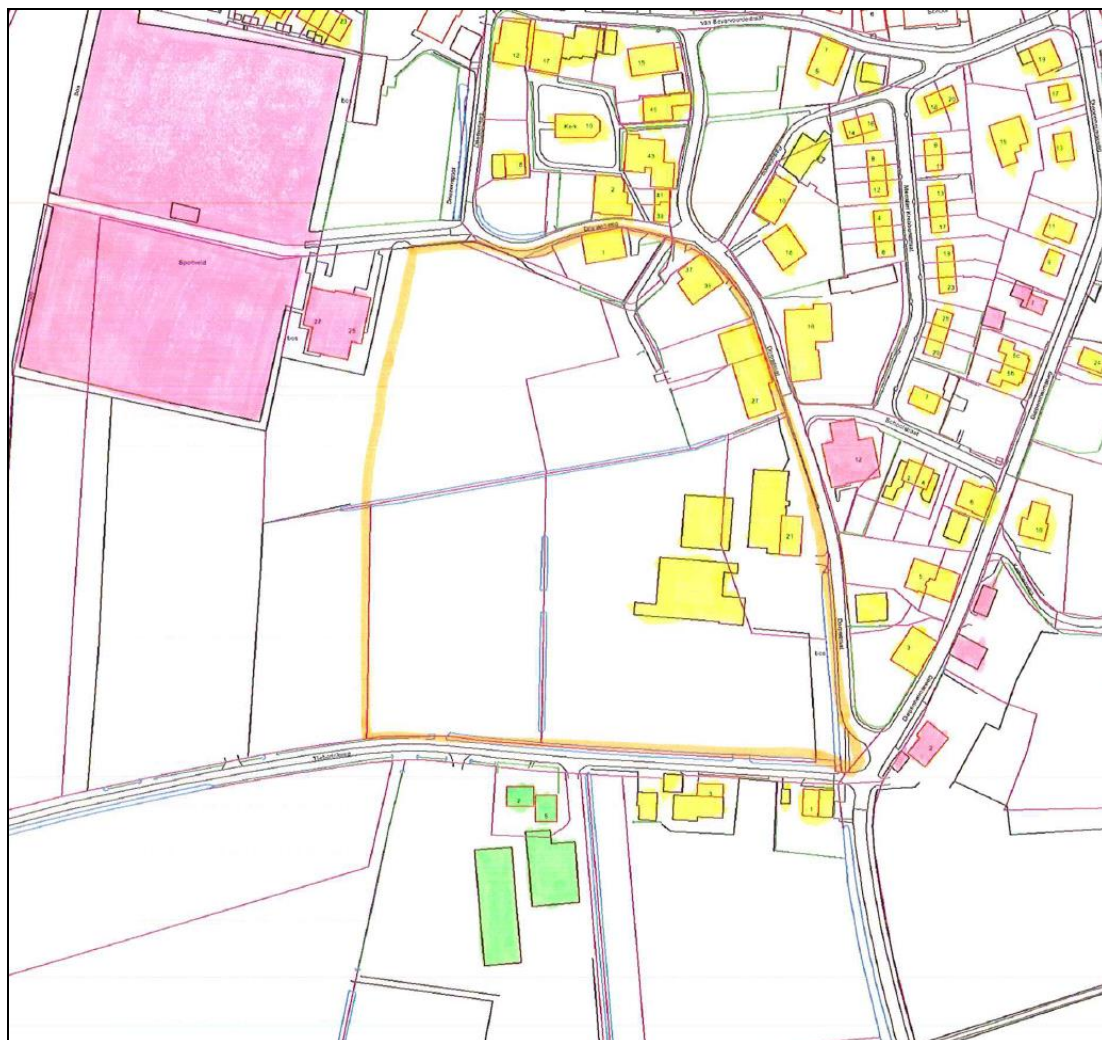
Het is niet de bedoeling om de in deze publicatie genoemde richtafstanden zonder meer toe te passen. De afstanden zijn namelijk afhankelijk van de omgevings- en bedrijfskenmerken. Dit leidt tot een gemotiveerd toepassen van de afstanden. De uit de publicatie voortvloeiende afstanden staan hieronder per bedrijf vermeld. Uitgangspunt is dat de in de bedrijvenlijst genoemde afstanden gelden tussen enerzijds de perceelsgrens van het bedrijf en anderzijds de gevel van de woning. De richtafstanden gelden ten opzichte van rustige woongebieden. Dit kan zowel een rustige woonwijk als een rustig buitengebied zijn.

Het kan zo zijn dat specifieke wet- en regelgeving andere afstanden voorschrijft. Deze gaan dan voor de afstanden uit de VNG-publicatie. Te denken valt aan de Wet geurhinder en veehouderij, het Activiteitenbesluit of het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Voor de beoordeling van concrete activiteiten kan concreet en gedetailleerd onderzoek naar de werkelijke milieubelasting zinvol of noodzakelijk zijn. Uit de globale beoordeling aan de richtafstanden kan blijken dat een ontwikkeling niet mogelijk is. Dit hoeft niet te betekenen dat deze hoe dan ook niet door kan gaan. Uit onderzoek naar de daadwerkelijke milieubelasting van bedrijven kunnen namelijk kleinere afstanden dan de richtafstanden volgen. Op dat moment is een afweging aan de orde met betrekking tot de belangen van woningbouw en bedrijvigheid. In die afweging speelt ook de langere termijn visie op de gewenste ontwikkeling van het bedrijventerrein of de bedrijfslocatie een rol.

## Overwegingen

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich een aantal bedrijven (zie onderstaande afbeelding voor de ligging van de verschillende functie binnen en buiten het plangebied).



- = inrichting Wet milieubeheer: niet-agrarisch
- = inrichting Wet milieubeheer: veehouderij
- = overig

### *Diepenheimseweg 2 – J.W.A., J.G. en H.H.G. Krebbers*

Betreft een transportbedrijf. Op grond van de bedrijfsactiviteiten geldt volgens de VNG-publicatie een richtafstand van 50 meter.

SBI 2008	Omschrijving	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Categorie
494	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. <= 1000 m <sup>2</sup>	0	0	50	30	3.1

De woningen in het plangebied bevinden zich buiten deze richtafstand. De functies wonen en werken lijken elkaar dus niet in de weg te zitten. Er is bovendien sprake van woningen op kortere afstand van het bedrijf dan de woningen in het plangebied. De nieuwe woningen zijn dus niet maatgevend voor de milieuruimte van dit bedrijf. Het bedrijf valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op grond van het Activiteitenbesluit gelden voor dit bedrijf geen specifieke afstanden.

*Diepenheimseweg 7 – Administratiekantoor Koeslag*

Betreft een kantoor. Op grond van de bedrijfsactiviteiten geldt volgens de VNG-publicatie een richtafstand van 10 meter.

<i>SBI 2008</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Geur</i>	<i>Stof</i>	<i>Geluid</i>	<i>Gevaar</i>	<i>Categorie</i>
63, 69tm71, 73, 74, 77, 78, 80tm82	Overige zakelijke dienstverlening: kantoren	0	0	10	0	1

Het volledige plangebied bevindt zich buiten deze richtafstand. Het bedrijf valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op grond van het Activiteitenbesluit gelden voor dit bedrijf geen specifieke afstanden.

*Dorpsstraat 12 – Café Florijn*

Betreft een café. Op grond van de bedrijfsactiviteiten geldt volgens de VNG-publicatie een richtafstand van 10 meter.

<i>SBI 2008</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Geur</i>	<i>Stof</i>	<i>Geluid</i>	<i>Gevaar</i>	<i>Categorie</i>
563	Café's, bars	0	0	10	10	1

De woningen binnen het plangebied bevinden zich net buiten deze richtafstand (inclusief de te verbouwen boerderij Dorpsstraat 21). Het bedrijf valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op grond van het Activiteitenbesluit gelden voor dit bedrijf geen specifieke afstanden. De functies wonen en werken lijken elkaar hier op voorhand dus niet in de weg te zitten. In het verleden is voor dit bedrijf al eens akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bevestigt dat beeld. Zie voor verdere toelichting het onderdeel over geluid.

*Driessenweg 27 – Voetbalvereniging E.G.V.V.*

Betreft een voetbalvereniging met voetbalvelden, kantine en kleedkamers. Op grond van de bedrijfsactiviteiten geldt volgens de VNG-publicatie een richtafstand van 50 meter.

<i>SBI 2008</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Geur</i>	<i>Stof</i>	<i>Geluid</i>	<i>Gevaar</i>	<i>Categorie</i>
5629	Kantines	10	0	10	10	1
931	Veldsportcomplex (met verlichting)	0	0	50	0	3.1

De contour van de richtafstand valt binnen het plangebied. Woningen binnen het plangebied liggen echter op grotere afstand dan de richtafstand. Deze functies zitten elkaar dus niet in de weg. De voetbalvereniging valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op grond van het Activiteitenbesluit gelden geen specifieke afstanden.

*Tieberinkweg 7 – J.W. Zieverink*

Betreft een rundveehouderij. Op grond van de bedrijfsactiviteiten geldt volgens de VNG-publicatie een richtafstand van 100 meter.

SBI 2008	Omschrijving	Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Categorie
0141, 0142	Fokken en houden van rundvee	100	30	30	0	3.2

De beoogde woningbouw aan de Dorpsstraat bevindt zich net buiten deze richtafstand. Voor deze vergunningplichtige veehouderij geldt de Wet geurhinder en veehouderij als beoordelingskader voor geurhinder. Deze wet gaat boven de afstanden voor geur uit de VNG-publicatie. Zie voor verdere toelichting het onderdeel over geurhinder van veehouderijen.

## Geurhinder veehouderijen

### Beoordelingskader

Voor de beoordeling van geurhinder van veehouderijen gelden de volgende kaders:

- Wet geurhinder en veehouderij;
- Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland;
- Activiteitenbesluit.

### Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is van toepassing op vergunningplichtige veehouderijen. Het betreft alle bedrijven die niet onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit vallen. Een vergunning is nodig bij het houden van meer dan 1.200 vleesrunderen, 2.000 schapen/geiten, 3.750 gespeende biggen, 200 stuks melkrundvee (exclusief vrouwelijk jongvee), 340 stuks melkrundvee (inclusief vrouwelijk jongvee), 100 paarden/pony's (exclusief dieren in opfok), 50 overige landbouwhuisdieren, 750 zeugen, 2.000 vleesvarkens, 40.000 stuks pluimvee of 0 pelsdieren.

De Wgv maakt onderscheid tussen twee situaties:

- diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld;
- diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld.

Dit leidt tot twee verschillende manieren van beoordelen (zie onderstaand kader).

<b>diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ de vergunde dieraantallen en diersoorten zijn om te rekenen naar de totale geuremissie van een bedrijf</li> <li>▪ deze berekende emissie kun je invoeren in een verspreidingsmodel (computerprogramma)</li> <li>▪ het verspreidingsmodel berekent de geurbelasting (concentraties) die een bedrijf veroorzaakt in de omgeving</li> <li>▪ deze geurbelasting vergelijk je met de ter plaatse geldende geurnormen: <ul style="list-style-type: none"> <li>- 3 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom</li> <li>- 14 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom</li> </ul> </li> <li>▪ geurgevoelig object: woning of ander gebouw bestemd voor langdurig menselijk verblijf</li> <li>▪ varkens, kippen, vleeskalveren en vleesstieren zijn voorbeelden van dieren met een bekende geuremissie</li> </ul>
<b>diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ voor deze diercategorieën gelden vaste afstanden, berekeningen zijn verder niet nodig</li> <li>▪ deze afstanden moet een veehouderij minimaal in acht nemen: <ul style="list-style-type: none"> <li>- 100 meter voor geurgevoelige objecten woningen in de bebouwde kom</li> <li>- 50 meter voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom</li> </ul> </li> <li>▪ melkkoeien en paarden zijn voorbeelden van dieren met een niet bekende geuremissie</li> </ul>

Voor de berekening van de geurbelasting zijn twee verspreidingsmodellen beschikbaar: V-Stacks Vergunning en V-Stacks Gebied. Die hebben elk hun eigen toepassingsgebied (zie onderstaand kader).

<b>V-Stacks Vergunning</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ het vanuit de wet voorgeschreven programma bij vergunningverlening</li> <li>▪ gaat voor geurverspreiding uit van emissiepunten (uitlaatopeningen van een stal)</li> <li>▪ geeft als resultaat de waarde van de geurbelasting op zelf aan te geven coördinaten (in tabelvorm)</li> <li>▪ toont geen geurcontouren</li> </ul>
<b>V-Stacks Gebied</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ bedoeld als hulpmiddel voor gemeentelijke geurbeleid</li> </ul>

- ook geschikt voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen
- kan voor de geurverspreiding zowel uitgaan van emissiepunten als van de rand van een agrarisch bouwblok
- berekent de geurbelasting op een raster aan punten binnen een bepaald gebied
- met het resultaat van deze berekening kun je een geurcontour op een digitaal kaartstelsel weergeven

Bij de beoordeling van ruimtelijke ontwikkelingen zijn drie stappen te onderscheiden:

1. De eerste stap gaat uit van de rand van het agrarisch bouwblok als rekenpunt. De invoerwaarden voor V-Stacks Gebied krijgen daarbij de waarde 0 toegekend. Het resultaat van deze berekening is de grootste mogelijke geurcontour die met de vergunde veebezetting kan optreden ("worst case scenario"). De situatie is toelaatbaar als het nieuwe of uit te breiden geurgevoelige object buiten deze geurcontour ligt.
2. Een tweede stap is nodig als het geurgevoelige object binnen de met stap 1 berekende geurcontour ligt. De invoerwaarden komen dan overeen met de vergunde situatie. De rand van het agrarisch bouwblok geldt daarbij nog steeds als uitgangspunt. Het is verstandig om in deze wat meer kritische situatie de berekeningen uit te voeren met V-Stacks Vergunning. Desgewenst is het mogelijk om met V-Stacks Gebied alsnog de geurcontour in beeld te brengen. De situatie is toelaatbaar als blijkt dat de geurbelasting op het geurgevoelige object voldoet aan de geurnorm.
3. Een derde stap is mogelijk als uit de voorgaande stappen blijkt dat de situatie niet toelaatbaar is. Daarbij geldt als voorwaarde dat een bestaande woning of ander geurgevoelig object de veehouderij meer in zijn uitbreidingsmogelijkheden beperkt dan de nieuwe ontwikkeling. Andersom geredeneerd: de geurbelasting op de nieuwe ontwikkeling moet kleiner zijn de geurbelasting op een bestaand geurgevoelig object. Hierbij geldt dezelfde emissiepuntenbenadering als bij vergunningverlening (dus niet uitgaan van de rand van het agrarisch bouwblok, zoals bij stap 1 en 2). Berekeningen zijn wederom uit te voeren met V-Stacks Vergunning. Uiteindelijk blijkt uit deze stappen of een ruimtelijke ontwikkeling al dan niet toelaatbaar is.

Voor veehouderijen met vaste afstanden is de systematiek vergelijkbaar. De grens van het agrarisch bouwblok geldt daarbij in principe als meetpunt. Een uitzondering valt te maken voor situaties waarbij bestaande beperkingen meer bepalend zijn voor de uitbreidingsmogelijkheden van een veehouderij. Dan geldt afhankelijk van de situatie de rand van de stal of het emissiepunt als meetpunt.

#### *Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland*

De gemeente Berkelland heeft gebruik gemaakt van de in de Wet geurhinder en veehouderij opgenomen mogelijkheid tot het voeren van een eigen geurbeleid. De raad heeft bij besluit van 9 december 2008 de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Berkelland vastgesteld.

Deze verordening is op 1 juli 2009 in werking getreden. Daarbij zijn de zeven kleine kernen (Beltrum, Geesteren, Gelselaar, Haarlo, Noordijk, Rekken en Rietmolen) aangewezen als gedeelte van het gemeentelijk grondgebied waarvoor een andere waarde en afstand van toepassing zijn.

Op grond van de verordening geldt binnen deze kernen 6,0 odour units per kubieke meter lucht als maximale waarde voor de geurbelasting van een veehouderij. Daarnaast geldt een minimale afstand van 75 meter voor veehouderijen waarvoor geen berekening van de geuremissie mogelijk is.

#### *Activiteitenbesluit*

Vanaf 1 januari 2013 is het Activiteitbesluit ook van toepassing op agrarische activiteiten. Het Besluit landbouw milieubeheer is tegelijkertijd komen te vervallen. Agrarische bedrijven hebben geen vergunning meer nodig als al hun activiteiten onder de reikwijdte van het Activiteitenbesluit vallen. Dit zijn type B-bedrijven, zoals veehouderijen, kinderboerderijen (en andere bedrijven die kleinschalig dieren houden), glastuinbouwbedrijven, bedrijven met teelt in gebouwen, bedrijven met open teelt, agrarische loonwerkers en losse opslagen (bijvoorbeeld mest).

Daarnaast zijn er bedrijven die nog wel een omgevingsvergunning milieu nodig hebben. Voor hen gelden de voorschriften uit hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit naast de omgevingsvergunning milieu. Dit zijn type C-bedrijven. Het gaat hierbij om IPPC-bedrijven, bedrijven met dieraantallen boven de drempels uit het Besluit omgevingsrecht, nertsenhouders en bedrijven die mest vergisten.

Verder kan een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM) nodig zijn voor het houden van bepaalde aantallen dieren: een OBM vanwege fijn stof of een OBM vanwege milieueffectrapportage.

Voor geurhinder is in het Activiteitenbesluit een soortgelijk beoordelingskader opgenomen als in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Zo gelden binnen en buiten de bebouwde kom dezelfde normen als in de Wgv. Ook de geurbelasting wordt bepaald volgens het gestelde in de Wgv. Hetzelfde geldt voor het meten van de afstanden.

### Overwegingen

Een bijzondere regeling geldt voor woningbouw in samenhang met beëindiging van de veehouderij. Volgens artikel 14 lid 2 Wgv geldt dan namelijk alleen een minimaal aan te houden afstand tot een andere veehouderij. Deze afstand is 50 meter voor een woning buiten de bebouwde kom en 100 meter voor een woning binnen de bebouwde kom. Verdere berekeningen kunnen in dat geval achterwege blijven. Wel moet zijn voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de woning is op of na 19 maart 2000 gebouwd;
- de woning is gelegen op een kavel die op 19 maart 2000 in gebruik was als veehouderij;
- de woning is gebouwd in samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van de veehouderij;
- de woning is gebouwd in samenhang met de sloop van de bedrijfsgebouwen die onderdeel hebben uitgemaakt van de veehouderij.

In het Activiteitenbesluit is een soortgelijke regeling opgenomen. In bepaalde situaties is die regeling zelfs iets soepeler is dan de regeling in de Wgv. Uit artikel 3.116, lid 3 volgt dat als de afstand tot een dergelijke woning korter is dan de vereiste minimumafstand, maar wel aan de norm voor de geurbelasting wordt voldaan, de minimumafstand niet van toepassing is.

De nieuwe woningen op de locatie Dorpsstraat 21 en 27 voldoen aan deze voorwaarden. Volgens de toelichting bij de Wgv mag namelijk ook sprake zijn van woningbouw op een direct aan het oorspronkelijk bedrijfskavel grenzend terrein. Het is dus voldoende om te toetsen aan de voor deze situatie geldende minimale afstand van 100 meter. De nieuwe woningen blijken aan deze afstand te voldoen. Hierbij is gemeten vanuit de grens van het agrarisch bouwblok van veehouderijen in de omgeving.

Om toch iets te kunnen zeggen over het woon- en leefklimaat is een geurbeoordeling uitgevoerd van in de omgeving gelegen veehouderijbedrijven. In deze situatie is nog slechts één bedrijf van belang: de veehouderij Tieberinkweg 7. Voorheen behoorden daar ook de in Gelselaar zelf gelegen veehouderijen Dorpsstraat 16 en Dorpsstraat 27 toe. Inmiddels is op deze locaties geen sprake meer van inrichtingen. De bestemming van de locatie Dorpsstraat 16 is daarom omgezet naar een bestemming wonen. Voor de locatie Dorpsstraat 27 gaat in het bestemmingsplan De Heuver hetzelfde gebeuren.

### Tieberinkweg 7

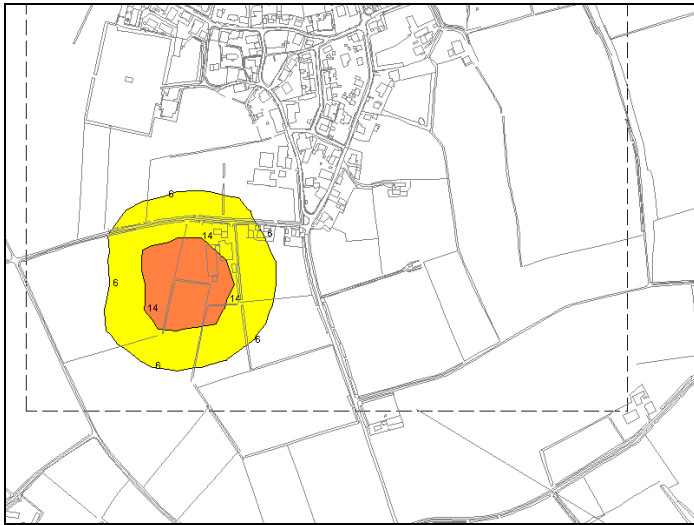
Aan dit bedrijf is op 22 mei 2008 een revisievergunning verleend. Het bedrijf valt vanaf 1 januari 2013 onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. In onderstaande tabel zijn het maximaal te houden aantal dieren en de berekening van de geuremissie weergegeven.

diercategorie	stalsysteem	Groen Label/BWL	RAV code	aantal dieren	OU per dier	NH3 per dier	aantal OU/ seconde	ammoniak in kg/jaar
melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	overige huisvestingssystemen; beweiden		A 1.100.1	168	niet vastgesteld	9.5	0	1596
vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	alle huisvestingssystemen		A 3	95	niet vastgesteld	3.9	0	370.5
Vleeskalveren tot circa 8 maanden	overige huisvestingssystemen		A 4.100	300	35.6	2.5	10680	750
<b>Totaal:</b>							<b>10680</b>	<b>2716.5</b>

Het berekende aantal van 10.680 odour units is ingevoerd in V-Stacks Gebied. De berekeningen zijn uitgevoerd aan de hand van onderstaande gegevens.

Bronbestand Tieberinkweg 7, emissiepunt (middenpunt stal) -> uitgaande van venturinoek								
IDNR	X_COORD	Y_COORD	ST-hoogte	GemGebH	ST-bindiam	ST-uittree	E-Vergund	E-MaxVerg
1001	232712	464756	4.5	4.9	0.5	0.4	10680	10680

Met behulp van dit verspreidingsmodel is de geurbelasting in de omgeving van het bedrijf bepaald. Zoals valt op te maken uit onderstaande afbeelding voldoet het bedrijf ter plaatse van de beoogde woningen aan de hier op grond van de geurverordening geldende geurnorm van 6 odour units/m<sup>3</sup>.



Verder voldoet het bedrijf ruimschoots aan de vanwege het melkrundvee aan te houden minimale afstand van 75 meter (op grond van de geurverordening). Om tegemoet te komen aan de bedrijfsbelangen van de familie Zieverink zijn in 2009 afspraken met de gemeente op schrift gezet. Onderdeel van die afspraken is dat een afstand van tenminste 100 meter wordt aangehouden tussen de grens van het bouwperceel van de familie Zieverink en de gevels van de te bouwen woningen. De nu voorgestelde opzet voor woningbouw voldoet aan dat uitgangspunt.

### **Geluid**

Rond de beoogde woningbouw locatie is gekeken wat belangrijke geluidsbronnen in de nabijheid zijn en welke invloed de woningbouw zelf op de omgeving heeft.

Belangrijke geluidbronnen in de omgeving die geluid afstralen op de woningen zijn wegen en bedrijven.

### Wegverkeerslawaai.

De wegen die bij het plangebied liggen zijn:

Dorpstraat;  
Diepenheimseweg;  
Tieberinkweg;  
Driessenweg.

Al deze wegen zijn in de kern Gelselaar ingericht als weg met een maximum snelheid van 30 km/uur. Dit betekent dat deze wegen geen zone hebben op grond van de Wet geluidhinder. Hierdoor vallen ze niet onder het regime van de Wet geluidhinder.

De Tieberinkweg heeft buiten de kern Gelselaar een maximum rijsnelheid van 60 km/uur en heeft daarmee wel een zone op grond van de Wet geluidhinder. De zone breedte betreft hier 250 m. Het plangebied is geheel gelegen binnen deze zone. Een zone is in principe een onderzoeksgebied waarbinnen de geluidsbelasting van de weg moet worden onderzocht. Een akoestisch onderzoek zou daarom noodzakelijk zijn. De Tieberinkweg heeft echter een dusdanige lage verkeersintensiteit en de afstand tot de weg (buiten de kern) is daarbij dusdanig groot dat kan worden aangenomen dat aan de normen van de Wet geluidhinder kan worden voldaan.

### Industrielawaai.

Aangezien de woningen geen geluid produceren in het kader van WABO, is alleen gekeken welke invloed de woningen hebben op de omgeving. Dit is grotendeels al gebeurt in het hoofdstuk "Bedrijven en milieuzonering". Alleen de horeca inrichting van Florijn, Dorpstraat 12 verdient nadere beschouwing.

De inrichting van Florijn valt, wat betreft de milieunormen, onder het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (activiteitenbesluit).

De normen voor geluid zijn gesteld op woningen en geluidgevoelige objecten in de omgeving.



Doordat er in het plan woningen dichterbij de inrichting toe worden gepland en Florijn hierdoor in zijn rechten wordt beperkt, is akoestisch onderzoek uitgevoerd om te bezien of de inrichting in zijn bedrijfsvoering wordt beperkt door het nieuwe plan.

De inrichting is onderzocht op geluidsbelasting op de omgeving. Hiertoe is gekeken naar de geluidsproductie in de feestzaal en de isolerende capaciteit van de gebouwen.

Er zijn rond de gebouwen metingen verricht, herleid naar gevelbronnen en in een model gezet.

#### Representatieve bedrijfssituatie

In het Besluit zijn in de artikelen 2.17 en 2.19 geluidsnormen gesteld waaraan een inrichting moet voldoen. Echter, omdat in het Besluit eveneens veel situaties staan aangegeven die niet aan deze normen mogen of behoeven te worden getoetst is het belangrijk vast te stellen welke situatie, ook wel de representatieve bedrijfssituatie (RBS), wel aan de normen dient te worden getoetst. Hiertoe dient het gebruik te worden geïnventariseerd.

1. De vergunninghouder heeft aangegeven dat de grote feestzaal doorgaans op maandag- en dinsdag avond wordt gebruikt voor het oefenen van de het muziekkorps en de drumband. Omdat dit gebruik kan worden gerekend tot het ten gehore brengen van onversterkte muziek als bedoeld in artikel 2.19 lid 1 onder f van het Besluit, kan dit dienaangaande buiten beschouwing worden gelaten.
2. Daarnaast wordt, aldus de vergunninghouder, de grote feestzaal hoogstens 8 tot 12 keer per jaar gebruikt voor feesten en partijen met live muziek. Dit gebruik zou op basis van artikel 2.21, lid 1 onder b van het Besluit eveneens buiten de toetsing aan de geluidsnormen van artikel 2.17 en 2.19 van het Besluit kunnen worden gelaten. **Voorwaarde is wel dat dit bij gemeentelijke verordening is geregeld.**
3. Voor de overige tijd wordt de grote feestzaal niet gebruikt voor activiteiten met een hoog geluidsniveau. De overige gebouwen en de feestzaal doen dan dienst als dorpscafé. Het dan geldende geluidsniveau kan als representatief worden beschouwd.

#### Onderzoek

Uit het voorgaande blijkt dat het gebruik van de inrichting als dorpscafé als de representatieve bedrijfssituatie kan worden aangemerkt. Rest de vraag welke geluidsbelasting de inrichting in een dergelijke situatie voortbrengt.

Dit is moeilijk vast te stellen omdat de geluidsbelasting van de inrichting, afhankelijk van het aantal bezoekers en de openingstijden, sterk kan fluctueren.

In het onderzoek is daarom berekend welk geluidsniveau in het café en de feestzaal mag optreden wil aan de normen van het Besluit kunnen worden voldaan. Hiertoe is de geluidsisolatie van de gebouwen bepaald.

Uit de metingen en berekeningen blijkt dat als het geluidsniveau in de gebouwen niet hoger komt dan 85 dB(A) in de dag-, 80 dB(A) in de avond- en 75 dB(A) in nachtperiode aan de normen van het Besluit kan worden voldaan. Gezien de functie als dorpscafé moeten deze binnenniveaus zeker haalbaar zijn.

Tijdens representatieve situatie is de geluidsbelasting op de omgeving ongeveer als in onderstaande afbeelding.



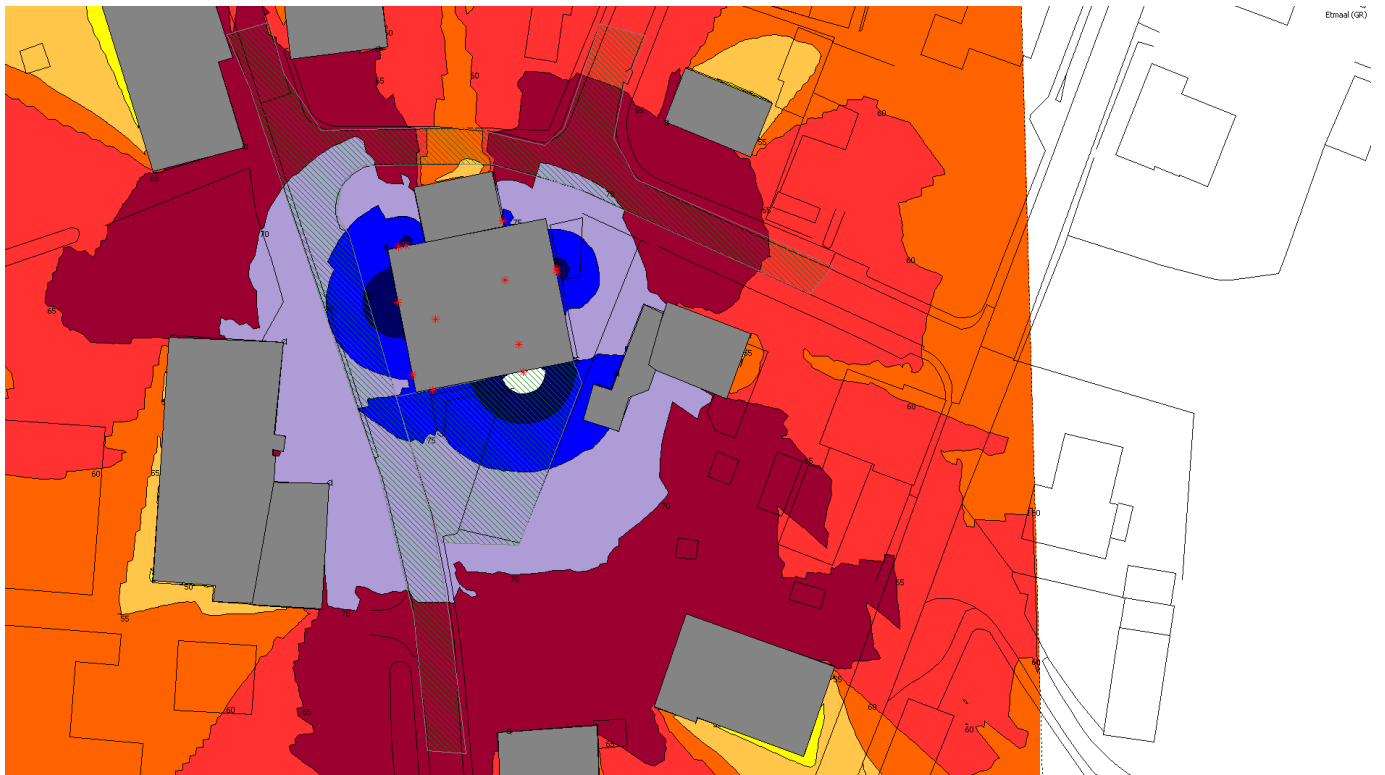
Afbeelding: De geluidsbelasting tijdens representatieve bedrijfssituatie in etmaalwaarde.

Verder blijkt uit het onderzoek dat bij festiviteiten de geluidsnormen van het Besluit met maximaal 20 dB(A) worden overschreden. Dit lijkt in eerste instantie een behoorlijke overschrijding, echter bij muziekgeluid dient een strafkorting van 10 dB(A) te worden gehanteerd en er vindt geen bedrijfsduurcorrectie plaats. De werkelijke geluidsbelasting is derhalve lager.

In het rapport wordt een aantal geluidsisolerende maatregelen voorgesteld om de geluidsbelasting bij festiviteiten te verminderen.

Nu is de onder 2 genoemde vrijstelling van de geluidsnormen in de gemeente Berkelland geregeld in de **Algemene Plaatselijke Verordening Berkelland (Apv) van 19 september 2010**. Artikel 4.3 lid 1 van deze verordening geeft aan dat de bedoelde afwijking van de geluidsnormen, oftewel incidentele festiviteiten, 12 keer per kalenderjaar is toegestaan.

Tijdens festiviteiten is de geluidsbelasting op de omgeving ongeveer als in onderstaande afbeelding.



Afbeelding: De geluidsbelasting tijdens festiviteiten in etmaalwaarde.

### Conclusie

Bij een bedrijfsvoering zoals door de heer Florijn aangegeven kan de inrichting ook in de nieuwe situatie aan de normen van het Besluit voldoen. De bedrijfsvoering wordt niet beperkt door het uitvoeren van het plan.

### **Externe veiligheid**

#### Beoordelingskader

Voor de beoordeling van het aspect externe veiligheid gelden de volgende kaders:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (plus de daaronder vallende Regeling externe veiligheid inrichtingen);
- Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Berkelland;
- Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen;
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (plus de daaronder vallende Regeling externe veiligheid buisleidingen).

Daarnaast kunnen het Activiteitenbesluit en Vuurwerkbesluit van belang zijn.

#### *Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen*

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. In de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) staan regels over de veiligheidsafstanden en over de berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

#### *Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Berkelland*

Op 24 februari 2009 heeft de gemeenteraad de Beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hiermee hebben de veiligheidsrisico's bij het werken met en het vervoeren van gevaarlijke stoffen een vaste plek gekregen bij besluitvorming rondom omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen.

Het ambitieniveau is afgestemd op het profiel van de gemeente Berkelland. Naast ruimte voor functies als landbouw, toerisme en wonen bestaat binnen de gemeente ook ruimte voor industriële bedrijvigheid. In de beleidsvisie is daarom gekozen voor een gebiedsgerichte benadering. Zo staat voor woonwijken veiligheid hoog in het vaandel, terwijl op bedrijventerreinen ruimte blijft voor bedrijfsontwikkeling. Ook daar gelden echter de wettelijke veiligheidsnormen.

De toegestane hoogte van het groepsrisico en de bouwmogelijkheden binnen risicocirkels (plaatsgebonden risico) verschillen in de beleidsvisie per onderscheiden gebied. Naast woonwijken en bedrijventerreinen gaat het bij deze gebiedsindeling om gemengde gebieden (met woon- en werkfuncties) en het buitengebied.

#### *Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen*

Uitgangspunt voor deze circulaire is de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Voor de uitwerking en toepassing van de risiconormen is zoveel mogelijk aangesloten bij Bevi en Revi. Informatie uit risicoatlassen en toepassing van vuistregels wijst uit dat in Berkelland sprake is van een laag risiconiveau. Alleen bij ontwikkelingen in de omgeving van de N18 binnen de bebouwde kom van Eibergen is momenteel nog een nadere beoordeling van het groepsrisico nodig. Uit de Trajectnota/MER voor de nieuwe N18 komt naar voren dat bij het nieuwe tracé geen sprake is van een extern veiligheidsprobleem. Na ingebruikname van dit nieuwe tracé is ook binnen de kern Eibergen geen verdere beoordeling meer nodig van de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Het vrachtverkeer rijdt straks om de kern Eibergen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg blijft dan beperkt tot bestemmingsverkeer en lokaal verkeer. Bij deze aantallen zijn de externe veiligheidsrisico's verwaarloosbaar klein.

#### *Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen*

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) geeft onder andere veiligheidsafstanden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen aan. De normstelling is in lijn met het Bevi. De risicoafstanden en de manier van risicoberekening komen net als bij het Bevi in een regeling te staan. Deze regeling is nog niet gepubliceerd.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (voorheen VROM) adviseert om voor standaard buisleidingen met aardolieproducten de afstanden aan te houden uit het RIVM rapport Risicoafstanden voor buisleidingen met brandbare vloeistoffen K1K2K3 (augustus 2008). Voor afwijkende gevallen en andere brandbare chemische vloeistoffen zijn berekeningen nodig.

Voor het berekenen van risico's van ondergrondse gasleidingen ("hogedruk aardgastransportleidingen") is het computerprogramma CAROLA beschikbaar.

#### Overwegingen

In en in de omgeving van het plangebied bevinden zich geen Bevi-bedrijven. De locatie valt buiten de plaatsgebonden risicocontouren van  $10^{-6}$  per jaar. De locatie valt bovendien buiten het invloedsgebied van het groepsrisico. Ook vanuit het Activiteitenbesluit en het Vuurwerkbesluit krijgt deze locatie niet te maken met veiligheidsafstanden.

Bij deze ontwikkeling is geen sprake van vervoersbewegingen die vallen onder het vervoer van gevaarlijke stoffen. Op wegen in de omgeving is het aantal transporten met gevaarlijke stoffen bovendien zodanig gering, dat de plaatsgebonden risicocontouren van  $10^{-6}$  per jaar binnen de rijbaan liggen en het groepsrisico verwaarloosbaar klein is.

In de omgeving zijn geen ondergrondse buisleidingen voor het vervoer van aardgas onder hoge druk of vloeibare brandstoffen aanwezig.

## **Luchtkwaliteit**

#### Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (Luchtkwaliteitseisen);
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

### *Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)*

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (nibm) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO<sub>2</sub>) en fijn stof (PM<sub>10</sub>). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling nibm is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m<sup>2</sup> bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling nibm kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO<sub>2</sub> en PM<sub>10</sub> moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden. Met grenswaarden voor beide stoffen van 40 µg/m<sup>3</sup> komt dit neer op een bijdrage van 1,2 µg/m<sup>3</sup>.

### *Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)*

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze “gevoelige bestemmingen” zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van “gevoelige bestemmingen” binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

### *Regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007*

In deze regeling staan criteria en eisen vastgelegd waaraan de berekeningen en de rekenmodellen moeten voldoen. Hieronder een overzicht van de rekenmodellen:

- CARII: berekening van emissies voor binnenstedelijk verkeer;
- NIBM-tool: eenvoudige berekening van emissies van verkeer volgens worst case benadering;
- ISL2: berekening van emissies voor buitenstedelijk verkeer;
- ISL3a: berekening van emissies van industrie (ondermeer veehouderijen).

### Overwegingen

De Regeling nibm is van toepassing omdat de ruimtelijke procedure voorziet in de realisatie van een beperkt aantal woningen (ruimschoots onder de grens van 1500). Aanvullend onderzoek naar de gevolgen voor de luchtkwaliteit is daarom niet nodig.

De ruimtelijke procedure voorziet niet in de ontwikkeling van een gevoelige bestemming. Het plangebied ligt bovendien op een afstand van meer dan 300 meter van een rijksweg en 50 meter van een provinciale weg. Ook om deze reden is aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit dus niet nodig.

### **Conclusie**

Het plangebied ligt op voldoende afstand van omliggende bedrijven (inclusief veehouderijen). Binnen het plangebied zelf bevinden zich momenteel geen bedrijven. Wel geeft het bestemmingsplan straks beperkte mogelijkheden voor aan huis verbonden beroepen of een pension/bed-and-breakfast. Deze typen bedrijvigheid passen binnen een woonomgeving. De beoogde woningbouw en woningsplitsingen aan de Dorpsstraat werken niet belemmerend voor bedrijven (inclusief veehouderijen). Ook het woon- en leefklimaat op woningen binnen het plangebied is hierbij niet in het geding. Voor de planologische procedure levert dit dus geen problemen op.

Het plangebied ligt op voldoende afstand van:

- bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen;
- wegen waarop vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- ondergrondse buisleidingen waarin vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

De risicocontouren van opslag, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen vormen geen belemmering voor de aangevraagde ontwikkeling. Ook het woon- en leefklimaat is hierbij niet in het geding. Voor de planologische procedure levert dit dus geen problemen op.

De nieuwe woningen binnen het plangebied dragen niet in betekenende mate bij aan de luchtkwaliteit. Daarnaast is geen sprake van gevoelige bestemmingen. De locatie ligt bovendien op voldoende afstand van rijks- en provinciale wegen. Er is daarom geen aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit nodig. Voor de planologische procedure levert dit dus geen problemen op.